

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Avgvstini Valerii, Veronensis Episcopi, De Rhetorica
Ecclesiastica Libri III. Perqvam Ervditi**

Valiero, Agostino

Coloniae, 1582

De vitæ & morum imitatione. Cap. XX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69050](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69050)

cordia erat, non verecundia senectutis; innoxij & inson-
 tes homines supplicia facinorosorum sustinebant, ad re-
 cipiendos iustos carceres augusti, domus opulenta & co-
 piose deseriebantur, profugorum & miserorum exulum
 plena solitudines. Interdum calamitosis his temporibus,
 ubi ad preces Deo fundendas populus excitatur, adhiben-
 da est hæc tragica expositio, verbi causa; De amissa Ni-
 cosia nuncius est acceptus, ita narret: Assur immanissimus
 Turcarum tyrannus, virga furoris & baculus ira Domi-
 ni, ita (eo permittente) percussit nos, regnat, & indies
 crescit impietas, triumphat dira crudelitas, regnum no-
 bilissimum in tyranni potestatem redactum est; opulen-
 tissima vrbs, regni caput, Archiepiscopatus sedes capta
 est, sanctissima templa vastata; qui reipub. Veneta nomi-
 ne regebant, primarij etiam illius regni viri miserabiliter
 obruncati, violata virgines: igne & flamma decor ex-
 tinctus ciuitatis, casi innumerabiles homines, multi etiã
 captiui, vt haberent, vnde Christiani nominis hostes in-
 sultarent, Byzantium sunt perducti. Quibus rebus ante
 oculos positis, hortari poterit ad preces, atque etiam ad
 orandum pro illis, qui pro Christo fortiter occubuerunt.

De vitæ & morum imitatione.

Cap. XX.

BEATVS Basilus in extrema oratione in diuites
 eorum mores imitãdo exprimit, dum cogitationem
 eorum & sermonem proponit, qui mortuos nefariè com-
 pilant, nec ijs propter auaritiam iusta persoluunt. Si di-
 uitiarum, inquit, es cupidus, nihil alijs facias reliqui for-
 tunarum tuarum, omnia tua facito, omnia deporta, ne
 pecu-

pecuniam tuam alienis reliquas. fortasse enim te domesticis ornamentis quidem extremis, decorabunt, subita leuique sepultura tradent, se ad heredum tuorum benevolentiam, gratiamque adiungent, & aduersum te sapientie nomen etiam vsurpabunt; ineptia est, inquit, mortuos exornare, & eum, qui nihil iam sentiat, magnifice, splendideque efferre. An non satius est, praeclearo amictu atque precioso superstites ornari, quam vna cum ead aere, ad putredinem dare tanti pretij vestem? quisnam fructus est monumenti eximij, splendidaeque sepulturae sumptus inutilis, cum sit ijs, quae supersunt, ad necessariu cultum vitae vtendum; hac illi dicent, & acerbitatem tuam, atque importunitatem vlciscentur, gratiam cum illis, ad quos hereditas venerit, ineuntes. Quamobrem ipse praecoccupatae ipsi mandata sepulturae; Praeclarum sepulturae ornamentum est pietas; decede rebus tuis omnibus amictus diuitias, proprium ornatum tuu tecum fac habeas.

D. Chrysostomus in primam ad Corinthios epistolam, de Dominico corpore, Christianum hominem secum ita loqui iubet: Cum id propositum videris, dic ipse tecum: huius gratia corporis iam terra non sum, iam non sum cinis; non captiuus, sed liber; hoc ob corpus cali adipiscendi, eorumque bonorum, quae in caelo reposita sunt, spem habeo, diuinam & immortalem vitam spero, angelorum locum, Christi societatem. hoc cruci affixum corpus & flagellis casum, mors ferre non potuit, hoc corpus in crucem sublatum conspicatus sol, radios auerit, huius corporis religione tum velu scissum, saxa perrupta, comota terra est: hoc illud cruentum corpus est, & lancea percussum, vnde orbis terraru salutare fontes sanguinis, & aquae perfluxerunt.

Hac figura vtetur orator Ecclesiasticus: Vlciscere iniurias illatas, occide inimicū tuū, filios tuos heredes huius intestini odij relinque, imminue patrimonium tuum, dita pratorios ministros, te vltorem iniuriarū acerrimum omnes prædicent: considerabis deindè num rectè feceris. Magnā vim habet hac forma dicendi, ad dissuadendum aliquid, & ad prauam aliquam consuetudinem remouendam.

Metaphoræ & Allegoriæ exemplum.
Cap. XXI.

SANCTVS Cyprianus in sermone de zelo & liuore, ita metaphora vsus est: Porro autem Dominus prudentes esse nos iussit, & cauta sollicitudine vigilare præcepit, nè aduersarius vigilans semper, et semper insidiās, quando in pectus obrepit, de scintillis constet incendia, de paruis maxima exag geret; & dum remissis & incautis, leniore aura et flatu molliore blanditur, procellis & turbinibus excitatis, ruinas fidei et salutis, ac vitæ naufragia moliat. Basilius de laude ieiunij, pulchrā adhibet metaphoram: Ieiunij reuerere canitiem, æquale est humane naturæ. Idem sanctus Basilius in quadam oratione, præclarissima allegoria ita vsus est: Vnusquisque nostrū priusquam in vltimum discrimen & perniciem adducatur, oneris partem quam plurimam deponat; priusquam scapha fluctibus obruatur, mercium iacturā faciat, quas nullo iure collegerit, & imitetur nautas: illi enim si quid rerum necessariarū in nauī vehant, ac tempestas grauior et periculosior excitetur, quæ nauim pondere oppressam, se minitetur obruturam, quàm celerrimè possunt, magnam